

С Т А Н О В И Щ Е

на

доц. д-р Марин Русев,

относно

дисертационен труд на **Фикри Якуб Еллез**

на тема:

**„Културно – политически аспекти на трансграничното
сътрудничество Източни Родопи – Западна Тракия
(на примера на мюсюлманските етно-социални общности)“**

за придобиване на образователната и научна степен **„доктор“**

Дисертационният труд е в обем от 194 страници основен текст. В отделно представената литературна справка са посочени 276 източника на кирилица и 164 на латиница. Изследването е богато онагледено с 35 пряко обвързани с основния текст схеми, картосхеми, картодиаграми и таблици. В отделно книжно тяло са представени и 14 приложения – карти, таблици и анкетни резултати. Анкетните резултати са автентични свидетелства на 133 възрастни жители (средната им възраст е 77 години) на област Кърджали, които представят относително пропорционално всяка от нейните общини (с изключение на Черноочене). Отделно в приложенията са представени и резултатите от проведени анкети сред служители на общинските администрации в областта.

Структурата на дисертационния труд пряко кореспондира с формулираните в увода цел и задачи. Включва 3 основни глави, които са в логична последователност и вътрешна съподчиненост. Налице е успешно постепенно системно-структурно стесняване и на обекта и на предмета на изследване:

– от теоретико-методологичната същност на културната, политическата и историческата география към интердисциплинарната им значимост за проблемни изследователски аспекти като вътрешна геостратегия, регионална

политика, регионалната/географската справедливост и сигурност, географския егоизъм и конфликти, политически граници и периферни проблеми на граничните райони, техните бариерни и интеграционни функции;

– от регионалната интеграционна парадигма в европейски контекст към съвременните форми на субрегионална интеграция и институционални политики на ЕС, България и Гърция в областта на трансграничното сътрудничество, пречупени през призмата на културната география;

– от комплексната характеристика и оценка на взаимно обвързаните интеграционни потенциали на Източни Родопи и Западна Тракия към историко-географски детерминираната сравнителна социално-икономическа традиция, нейното преекспониране върху съвременните форми на трансгранично сътрудничество и ролята на етно-конфесионалните интеграционни фактори.

Темата на дисертацията се докосва до неизследвани аспекти на трансгранични феномени. Поради това, тя трябва да се разглежда само и единствено като първичен опит, който цели да анализира историко-географските, културно-политическите и социално-икономическите връзки между мюсюлманските общности в Източните Родопи и Западна Тракия. Към настоящия момент у нас липсва комплексен и задълбочен историко-географски анализ на културно-политическата история, бита, поминъка, селищната и материалната култура на посочените региони от гледна точка на прекъснатата от държавни граници и „студената война” мюсюлманска традиция на общуването. Изследването на политическите и идеологическите причини за това, както и социално-икономическите им последици, създава оправдан научен интерес в актуална за Балканите проблематика.

Стилът на изложението е на високо научно ниво. Използваните концептуални основи и методологични подходи придават завършеност на научния продукт. Заключениеето дава синтетична възможност за извеждане на обективни изводи. Авторефератът съответства на дисертационния труд, както в структурно, така и в концептуално отношение.

Приносите са коректно формулирани и с незначителни корекции могат да бъдат обобщено представени по следния начин:

-Използвана е комплексна интердисциплинарна методология за обективен научен анализ на исторически детерминирани етно-конфесионални културни влияния върху интеграционни трансгранични процеси;

-Дефинирана е пространствената същност на дифузни културно-политически процеси между Източни Родопи и Западна Тракия и тяхната значимост от гледна точка на континенталната европейска интеграция;

-Изяснява се ролята на турско-мюсюлманските общности за формирането на етно-културния облик, топонимиката и традиционните вътрешни интеграционни вектори като основа за съвременното трансгранично сътрудничество между Източните Родопи и Западна Тракия;

-Чрез система от анкетни корелационни проучвания сред възрастното турско-мюсюлманско население се извежда детайлна краеведска информация, допълваща традиционните историко-географски анализи за изследвания трансграничен регион.

Посочените научни достойнства на дисертационното изследване ми дават основание да предложа на колегите от уважаемото Научно жури да подкрепят докторант Фикри Еллез, като гласуват за присъждането му на образователна и научна степен „доктор“.

гр. София,
18.03.2016 г.

